

Su Ürünleri ve Balıkçılık Sektörü

DÜNYA'DA SEKTÖRÜN GENEL DURUMU

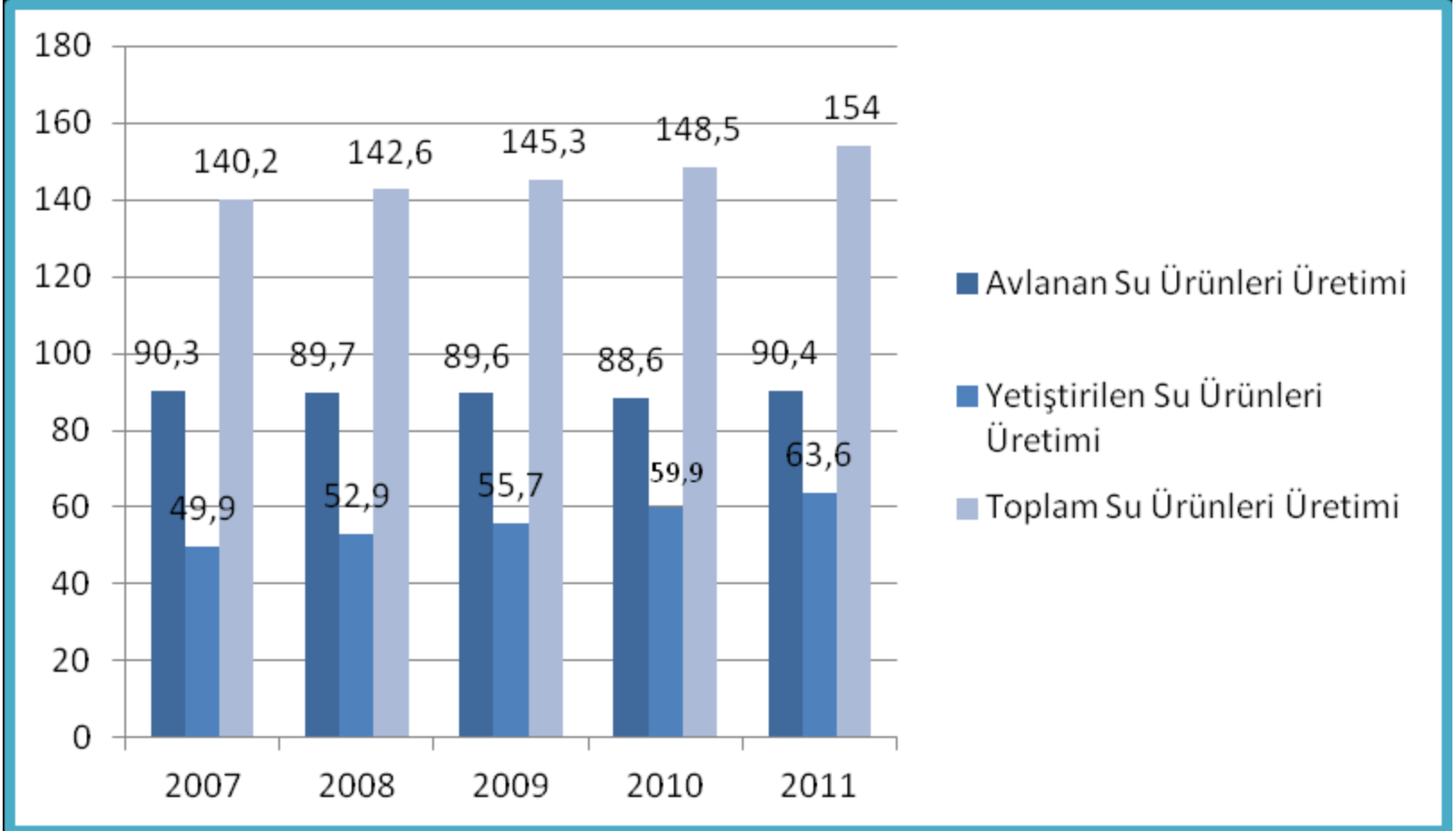
- Dünyada, deniz ve içsularda mevcut türlerin toplamı yaklaşık 170.000, bunların ancak 500 kadarı ekonomik önem taşıyan türleri oluşturur
- Dünya'da su ürünleri üretimi ve ticaretinde temel olarak 58 ülke faaliyet göstermektedir
- 2010 yılında toplam su ürünleri üretimi 148 milyon ton (US\$217,5 milyar) olmakla birlikte bu üretimin 128 milyon tonu gıda olarak tüketilmiştir
- 2011'de üretim miktarı 154 milyon tona çıkarken bu üretimin 131 milyon tonu gıda olarak tüketilmiştir

- Su ürünleri üretimindeki sürekli büyüme ve gelişen dağıtım kanalları ile birlikte kişi başına düşen su ürünleri miktarı

1960'larda 9.9kg iken

2010 istatistiklerine göre 18,6 kg' a yükselmiştir

Dünya Su Ürünleri Üretimi (Milyon Ton)



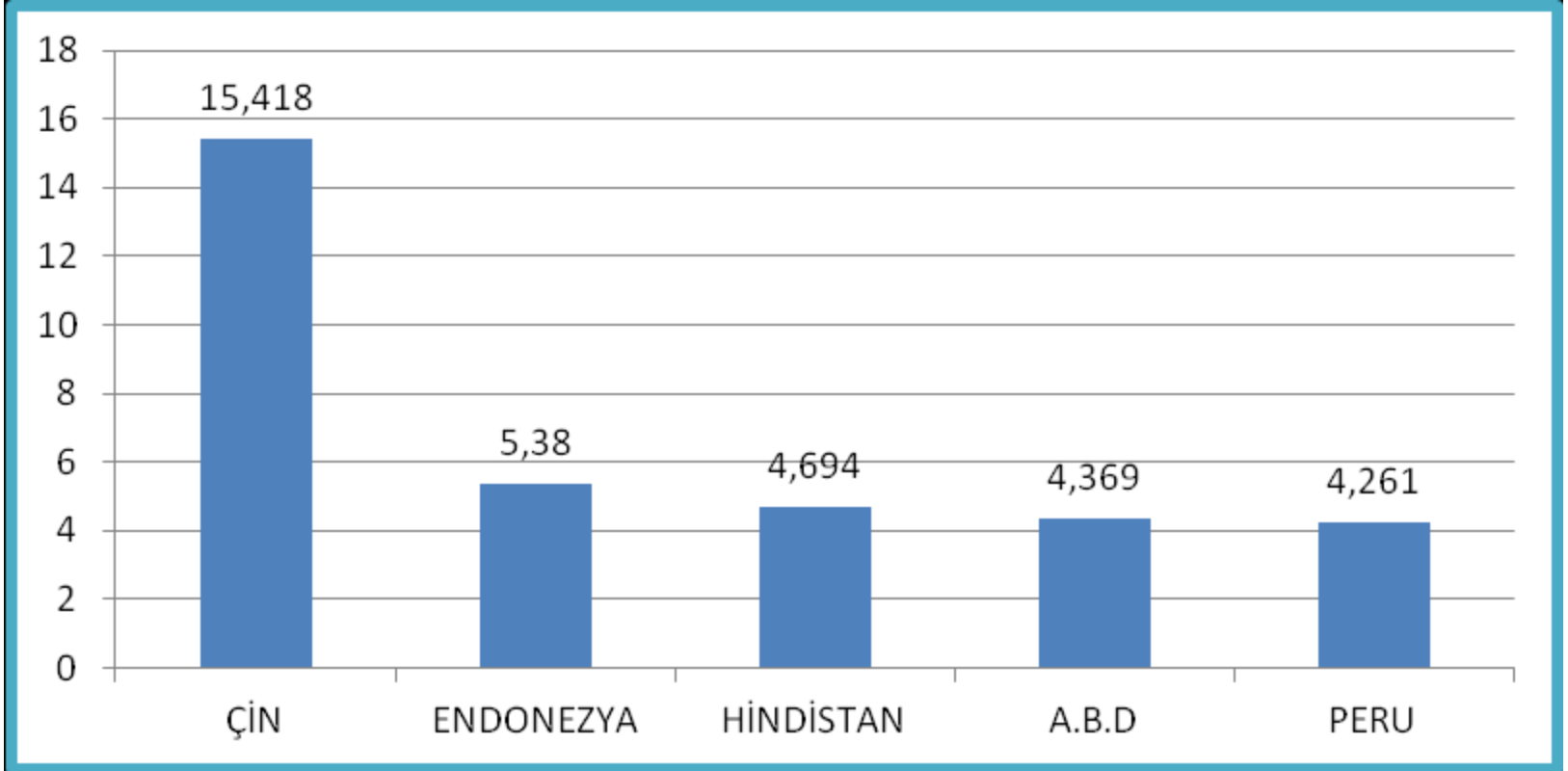
FAO Su Ürünleri ve Yetiştiricilik İstatistikleri, 2012

- Doğal stokların giderek azalması,
- Dünya çapında hızla artan nüfusun protein ihtiyacının karşılanmasında kültür balıkçılığının önemini artırmıştır
- Gıda ve Tarım Örgütü'ne (FAO) göre yetiştiricilik sektörü son on yıl içerisinde yılda ortalama yüzde 6,6 oranında büyüyerek, dünya çapında en çok gelişen gıda üretim sektörü olmuştur

- Yetiřtiricilikte Çin, toplam üretim yüzde 62'sini sağlar, açık farkla lider durumdadır.
- Çin'i; Hindistan, Vietnam, Endonezya, Tayland, Bangladeř ve Norveç izlemektedir.
- Türkiye'nin küresel yetiştiricilikteki payı ise yüzde 0,29 seviyesindedir.

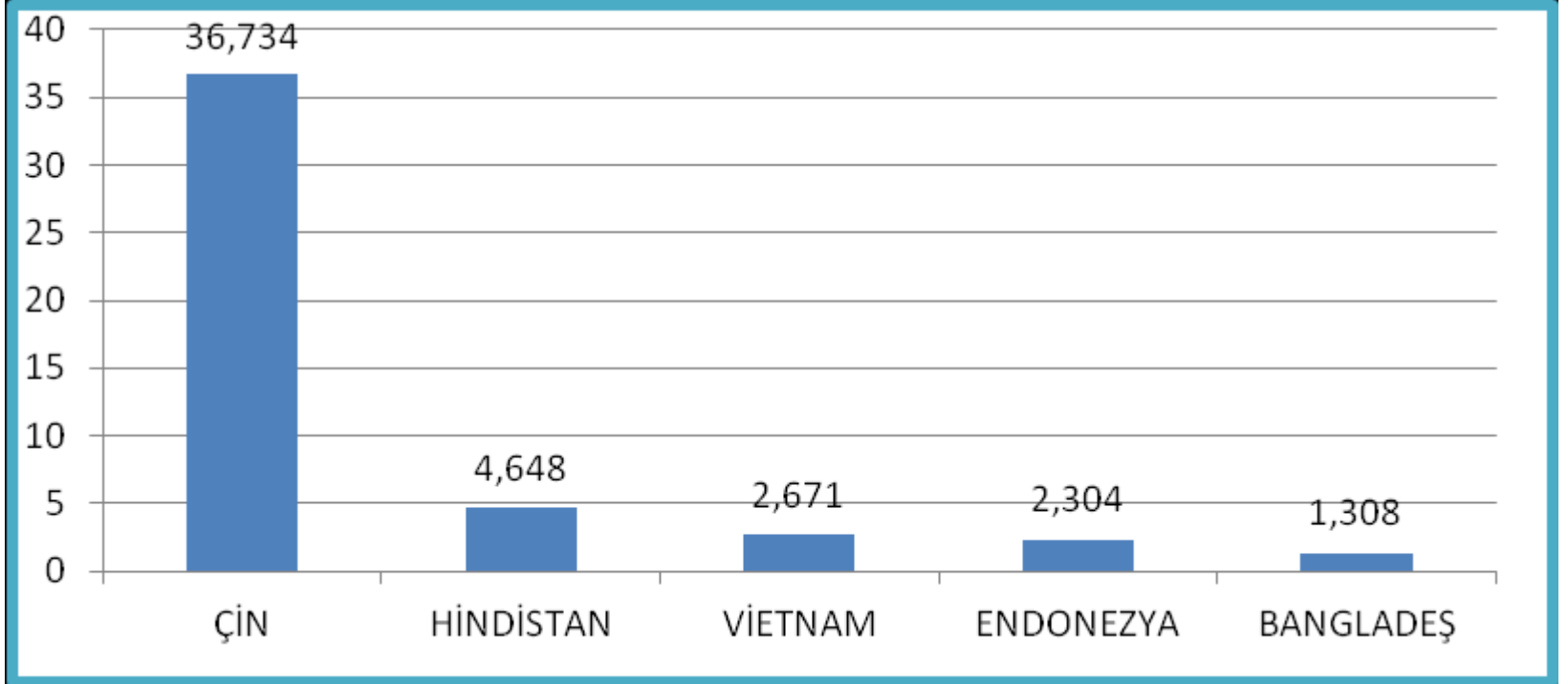
- Su ürünleri ve Balıkçılık sektörü üretiminde Çin başı çeker
- Çin'i Endonezya, Hindistan ve ABD takip etmektedir.
- Son yıllarda avlanma miktarı düşmesine rağmen küresel düzeyde hala en çok avlanan tür hamsidir.
- Hamsiyi Alaska morinası, ton balığı (skipjack tuna), ringa balığı ve kolyoz takip eder

2010 Yılı Ülkeler Bazında Avlanan Su Ürünleri Miktarı(Milyon Ton)



FAO Su Ürünleri ve Yetiştiricilik İstatistikleri, 2010

2010 Yılı Ülkeler Bazında Yetiştirilen Su Ürünleri Miktarı (Milyon Ton)

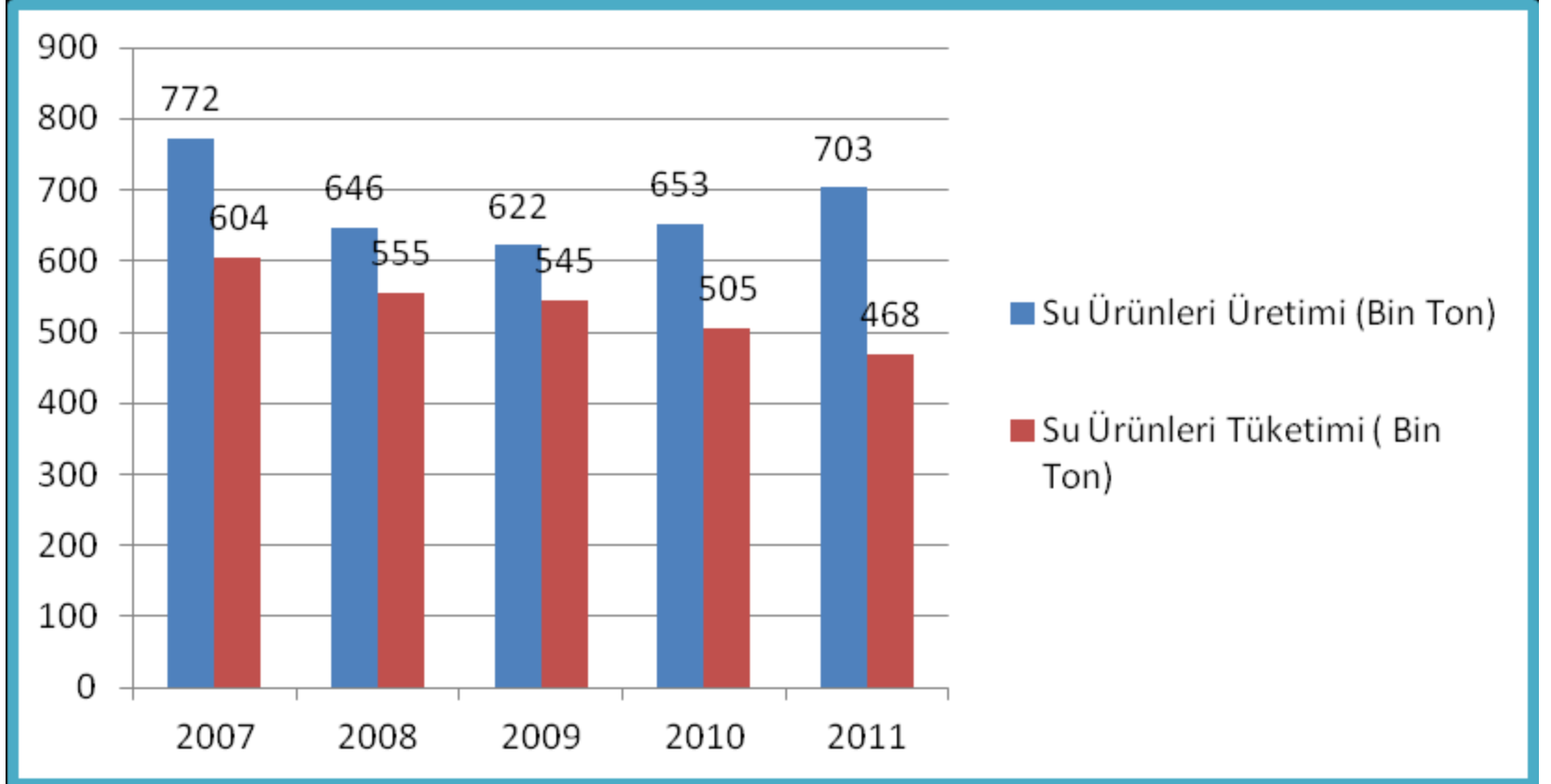


FAO Su Ürünleri ve Yetiştiricilik İstatistikleri, 2010

TÜRKİYE'DE SEKTÖRÜN GENEL DURUMU

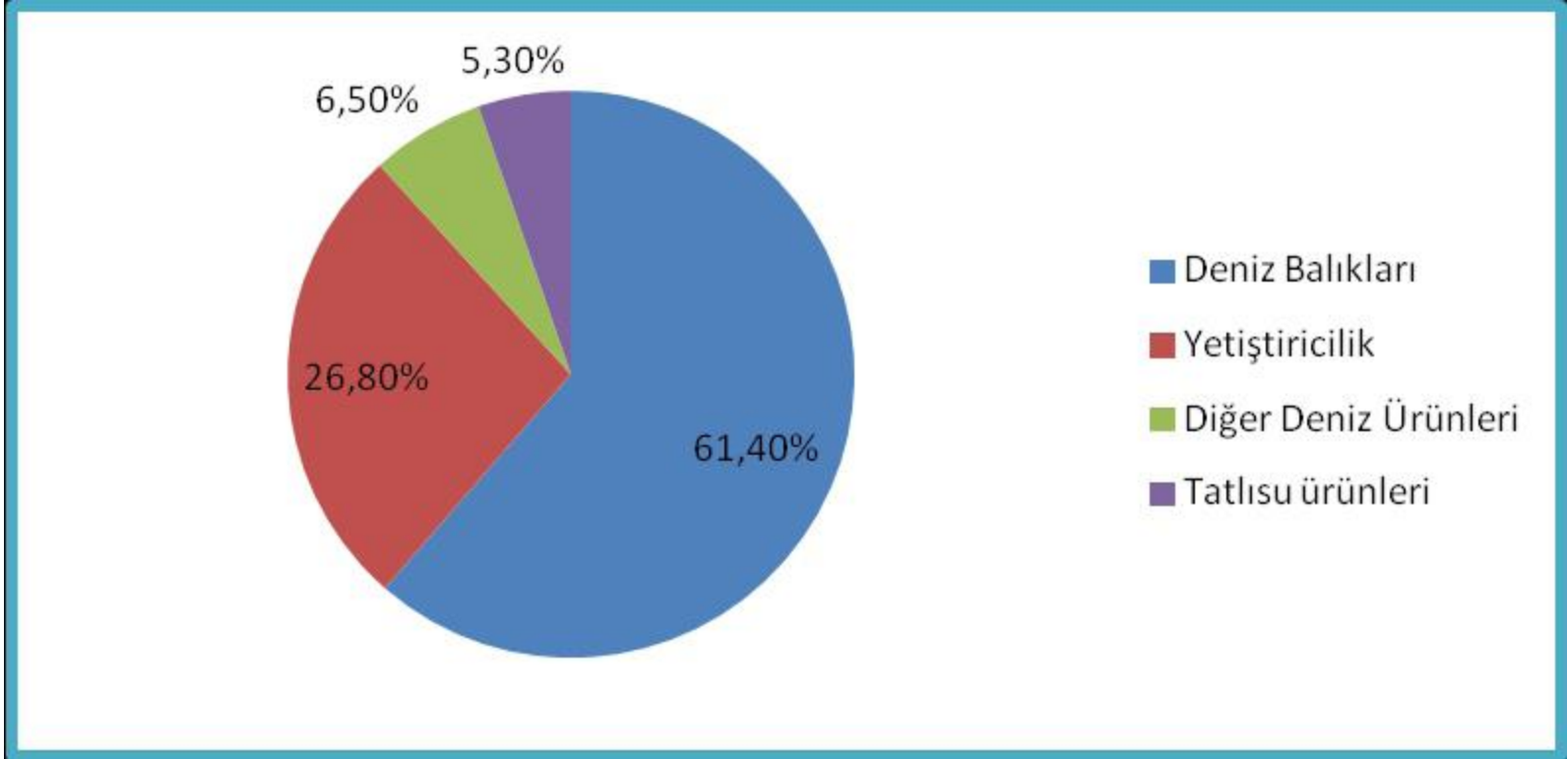
- Ülkemiz deniz ve içsuları, soğuk ve sıcak su balık çeşitlerinin avlanması ve yetiştirilmesi için uygun ekolojik özelliklere sahiptir.
- Karadeniz' de 247, Marmara Denizi'nde 200, Ege Denizi'nde 300 ve Akdeniz' de 500 balık türü bulunmaktadır.
- Ekonomik olan, istatistiklerde yer alan türlerin sayısı yaklaşık 100'ü geçmez

Su ürünleri üretim-tüketim dağılımı



TÜİK, 2012

Su ürünleri üretim dağılımı 2011

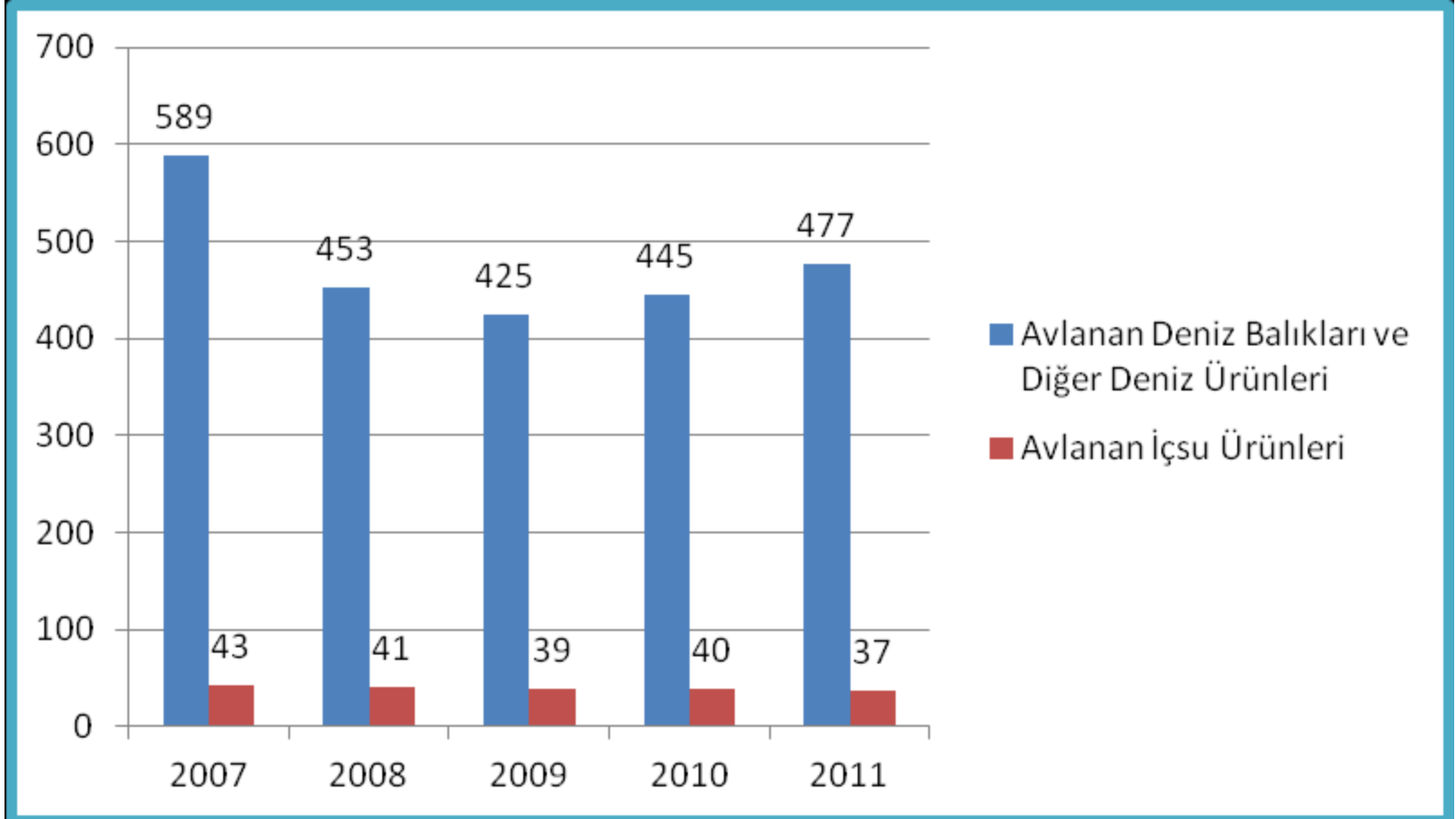


TÜİK, 2011

- Su ürünleri ve balıkçılık sektöründe avcılık yoluyla elde edilen su ürünleri payının yıllar içinde düştüğü gözlenmektedir.
- Doğal stokların azalması avlanan su ürünleri miktarını büyük ölçüde etkilemiştir.
- Ülkemizde avcılık yoluyla elde edilen üretim miktarı genel olarak 500–600 bin ton dolayında gerçekleşmekte olup bu miktarlarla avlanabilir stok büyüklüğünün sınırına eriştiği kabul edilmektedir.

- Ülkemizde avlanma miktarını artırılması yerine sürdürülebilir avcılığın sağlanabilmesi için önlemler alınmaktadır.
- Bu amaçla
 - stokları koruyucu ve geliştirici yönde araştırmalar yapılmakta
 - koruma kontrol faaliyetlerinin artırılmasına öncelik verilmektedir

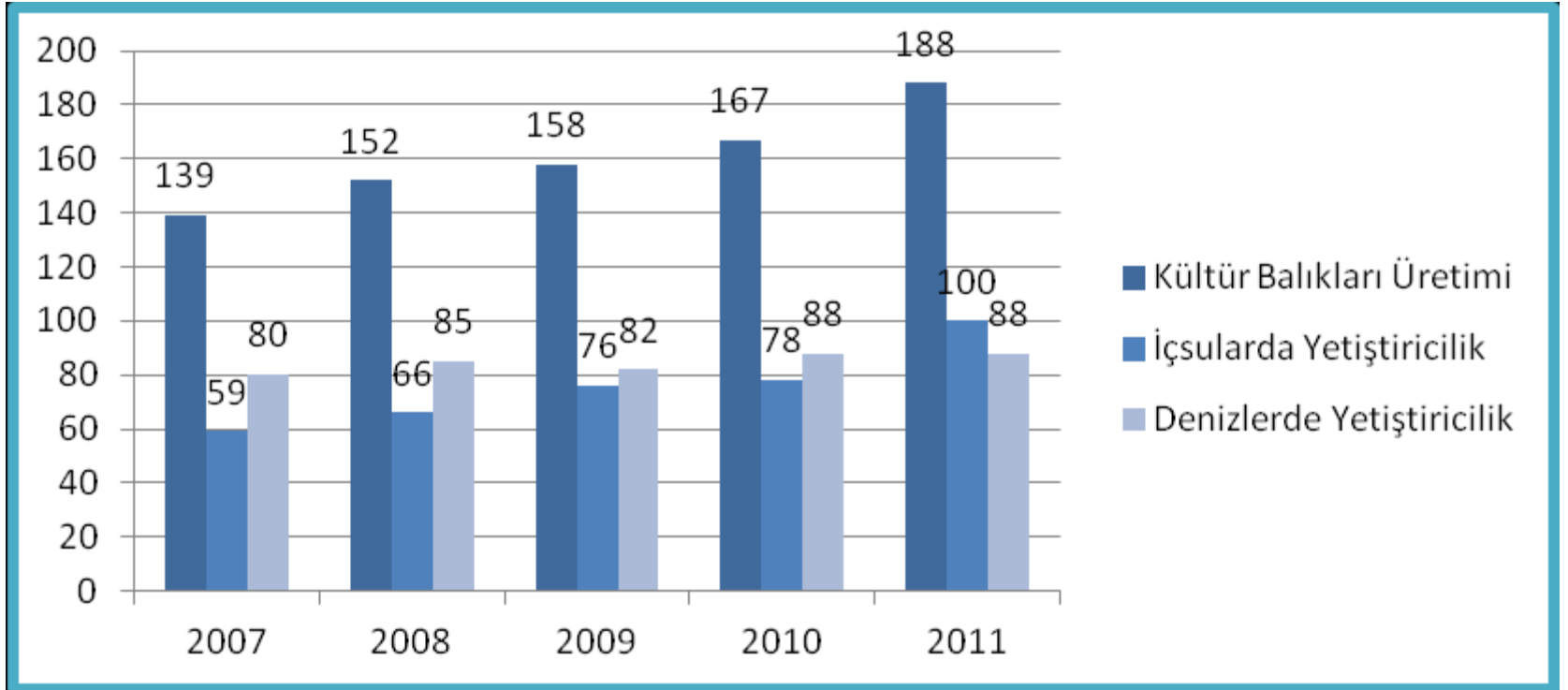
Avlanan Su ürünleri Dağılımı (bin Ton)



TÜİK, 2011

- Yetiştiricilik sektörü son on yılda dünyada yılda ortalama %6,6 oranında büyüyerek dünya çapında en çok gelişen gıda üretim sektörü olmuştur
- Türkiye'nin küresel yetiştiricilikteki payı ise% 0,29 seviyesindedir.
- Kültür balığı (Yetiştiricilik) üretimi ülkemizde sürekli olarak gelişmekte ve üretim de artış göstermektedir.

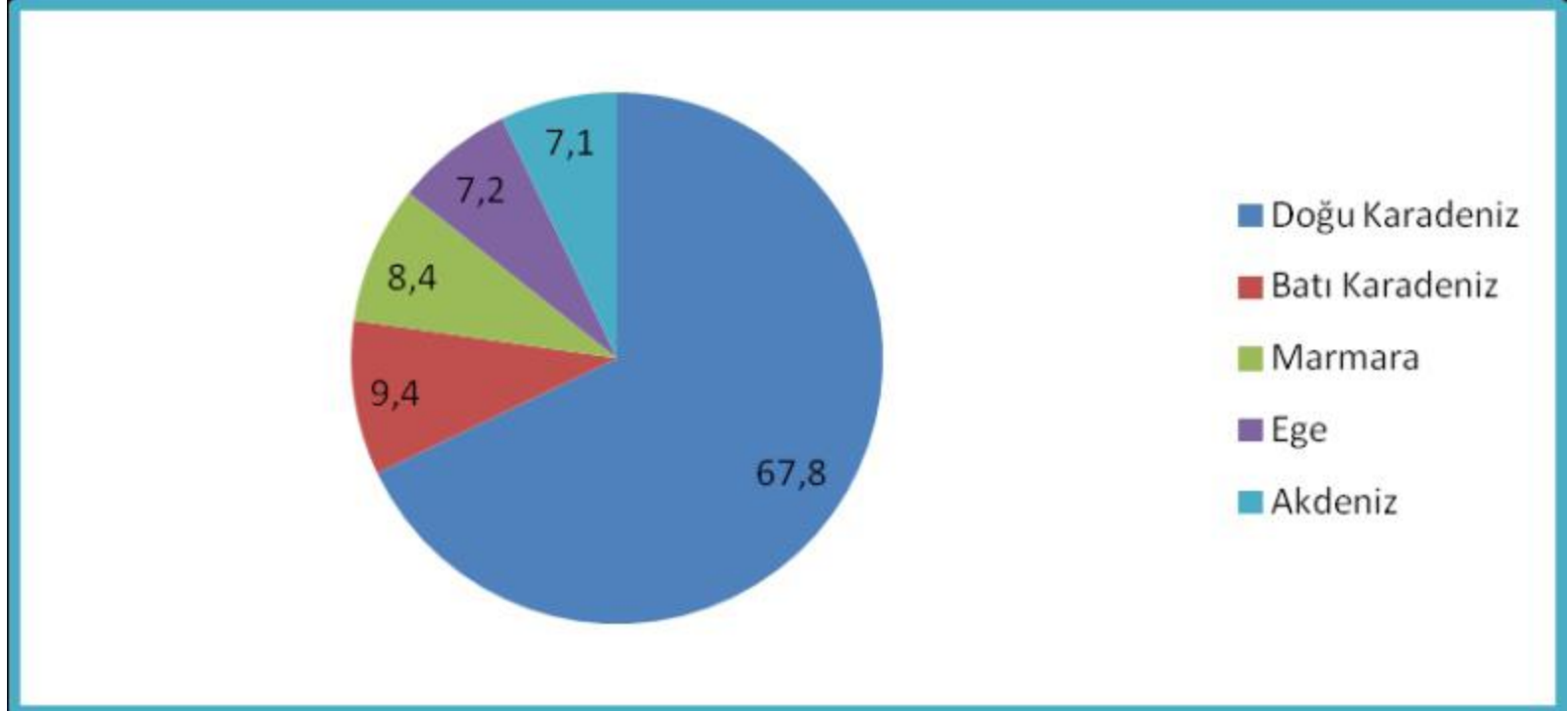
Yetiştiricilik Üretimi Dağılımı (Bin Ton)



TÜİK, 2012

- Ülkemizde üretimin % 70'den fazlası Karadeniz'den elde edilmektedir.
- Dođu Karadeniz üretimde % 67,8 ile başı çekerken,
- Dođu Karadeniz'i
 - % 9,4 ile Batı Karadeniz
 - % 8,4 ile Marmara
 - % 7,2 ile Ege
 - % 7,1 ile Akdeniz takip etmektedir

Deniz ürünleri bölgelerine göre avlanan deniz balıkları, 2011



TÜİK, 2012

Sektörde Üretilen Başlıca Ürünler

- **Deniz Balıkları Üretimi**

Deniz balıklarının türlere göre dağılımı incelendiğinde avlanan deniz balıklarının

- % 52,9'nu hamsi

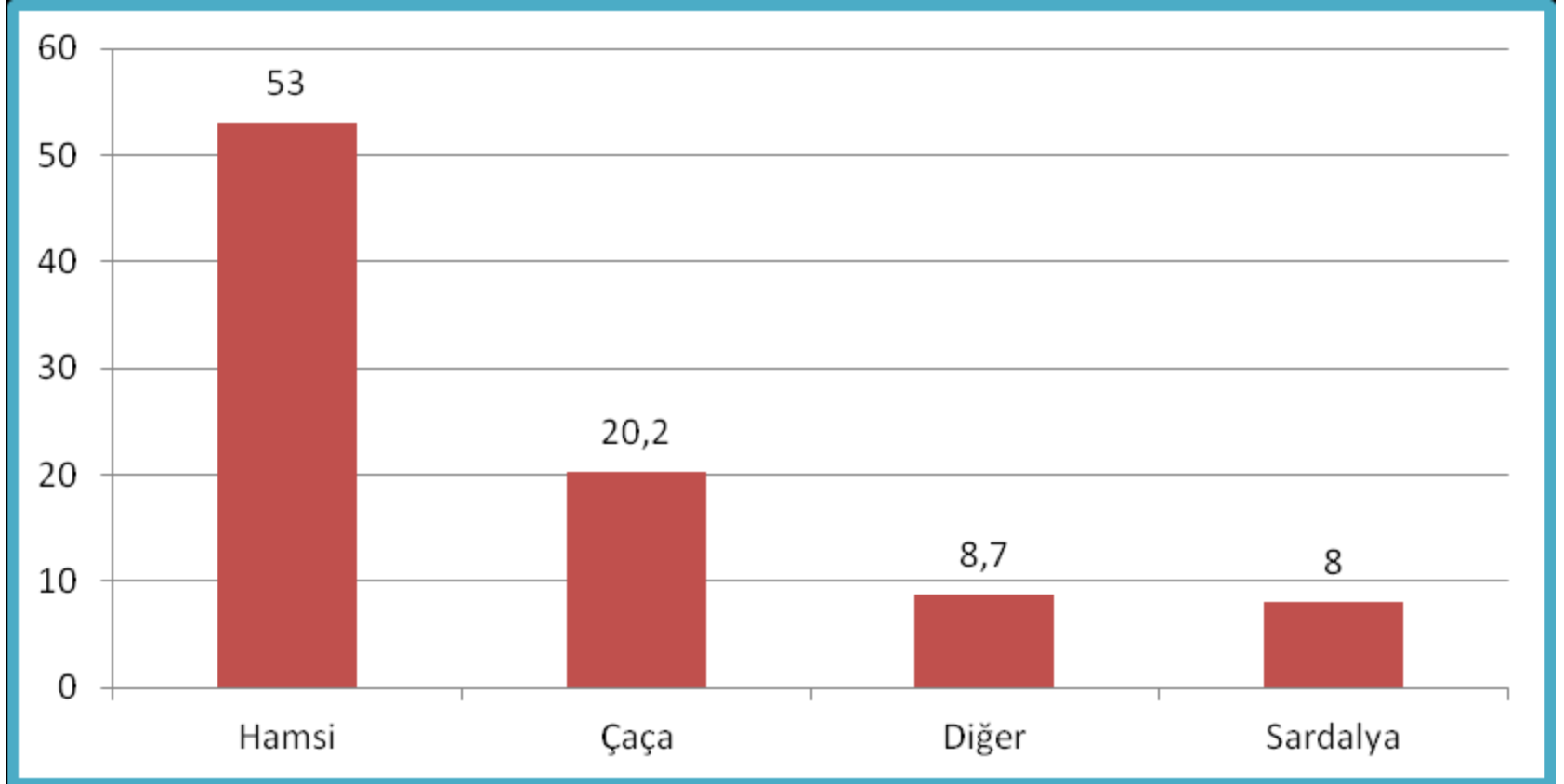
- % 20,2 Çaçı balığı,

- % 8 Sardalya

- daha sonra İstavrit (Kraça), Palamut-Torik, Mezgit ve İstavrittir (Karagöz).

- diğer tüm deniz balıklarının toplam içindeki payı ise, sadece % 8,7'dir.

Deniz Balıklarının Türlerine göre Dağılımı



TÜİK, 2012

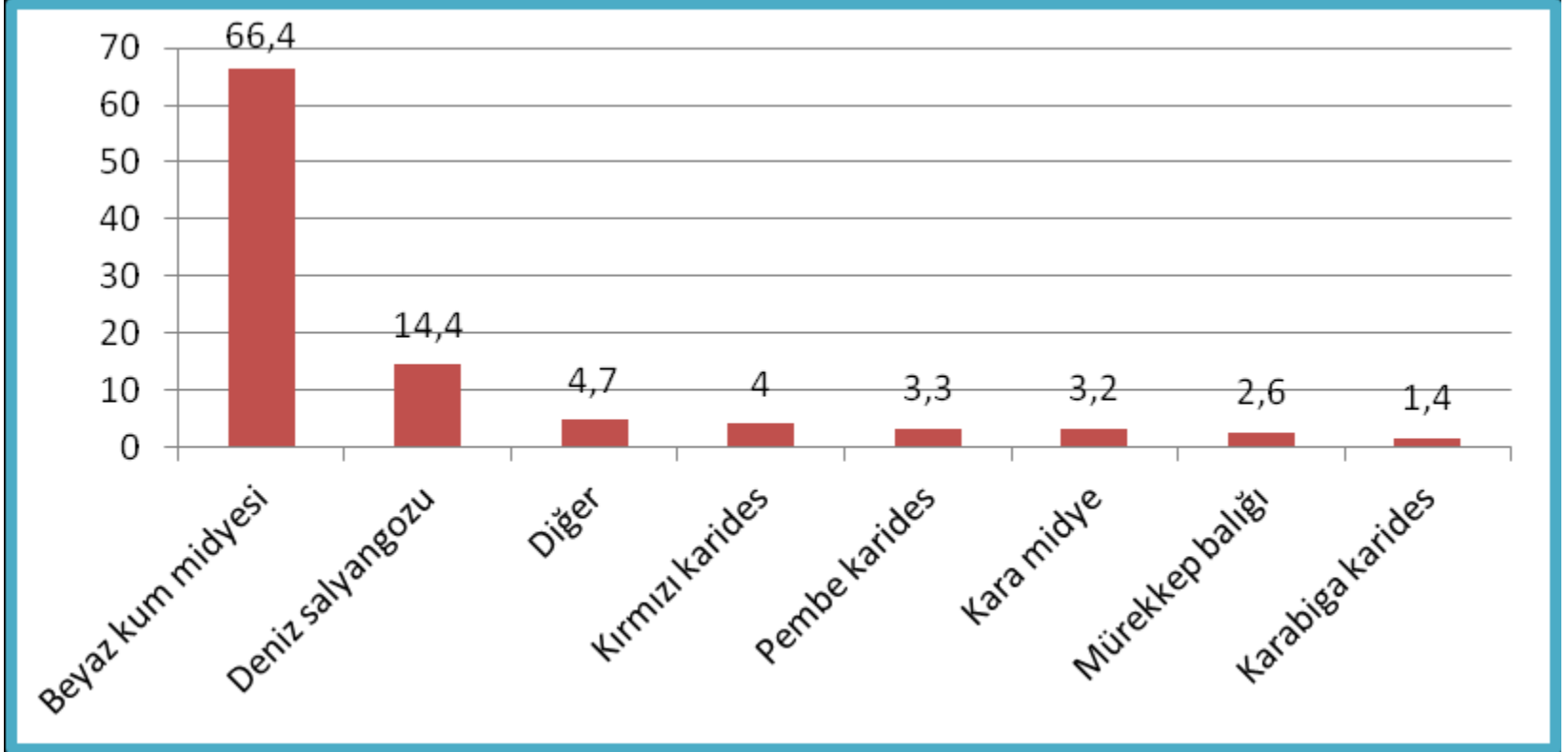
- **Diğer Deniz Ürünleri Üretimi**

En yüksek avlanan diğer deniz ürünleri

- % 66,4 ile Beyaz Kum midyesi
- % 14,4 ile Deniz Salyangozu
- % 4 ile Kırmızı Karides
- % 3,3 ile Pembe Karides (Çimçim)
- % 3,2 ile Kara Midye
- % 2,6 ile Mürekkep Balığı
- % 1,4 ile Karabiga Karides dir.

Geri kalan kısmın toplam deniz ürünleri içerisindeki payı ise % 4,7'dir.

Diğer deniz ürünlerinin türlerine göre dağılımı



TÜİK, 2012

- **Yetiştiricilik Üretimi**

-Toplam üretimde denizlerden elde edilen üretimin payı, son 10 yılda giderek azalmış, yetiştiriciliğin payında önemli bir artış gerçekleşmiştir

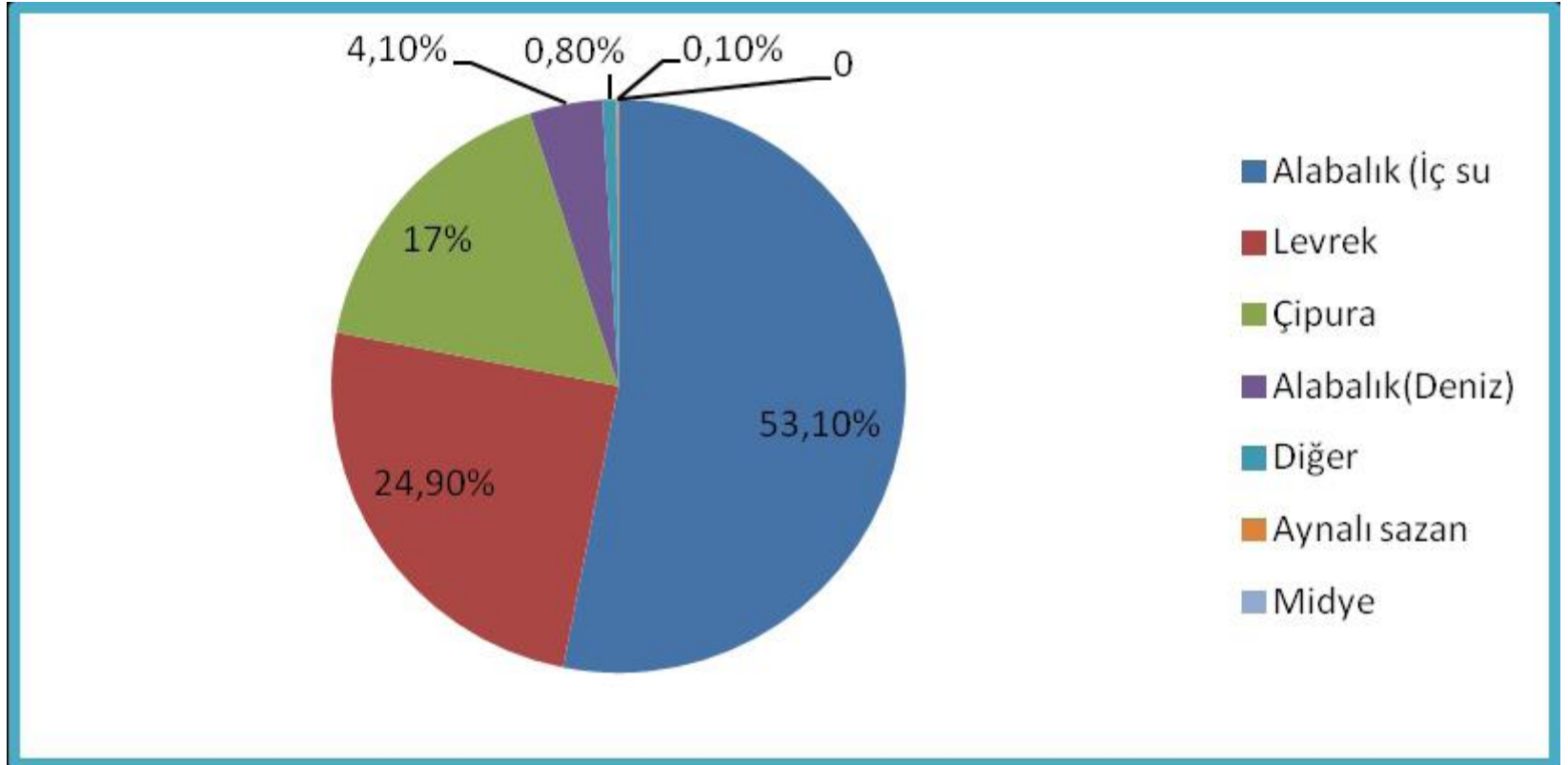
- 1998 istatistiklerine göre yetiştiriciliğin toplam üretimdeki payı %10 iken 2011 yılı istatistiklerinde bu oranın % 26,80'e çıkmıştır

-Kültür balıklarının türlere göre dağılımında en yüksek yetiştiriciliği yapılan balık, iç sulardaki **Alabalık** miktarı olup, toplam su ürünleri yetiştiriciliğinin **% 53,1**'ni oluşturur.

-Denizlerde ise **% 24,9** ile **Levrek**, **% 17** ile **Çipura** takip eder.

- **Alabalık** (deniz), **aynalı sazan** (iç su) ve **midye** üretimleri de diğerlerini takip eder

Yetiştiricilik üretiminin türlerine göre dağılımı, 2011



TÜİK, 2012

- **Tatlı su ürünleri üretimi**

Tatlı su ürünlerinin türlere göre dağılımı incelendiğinde,

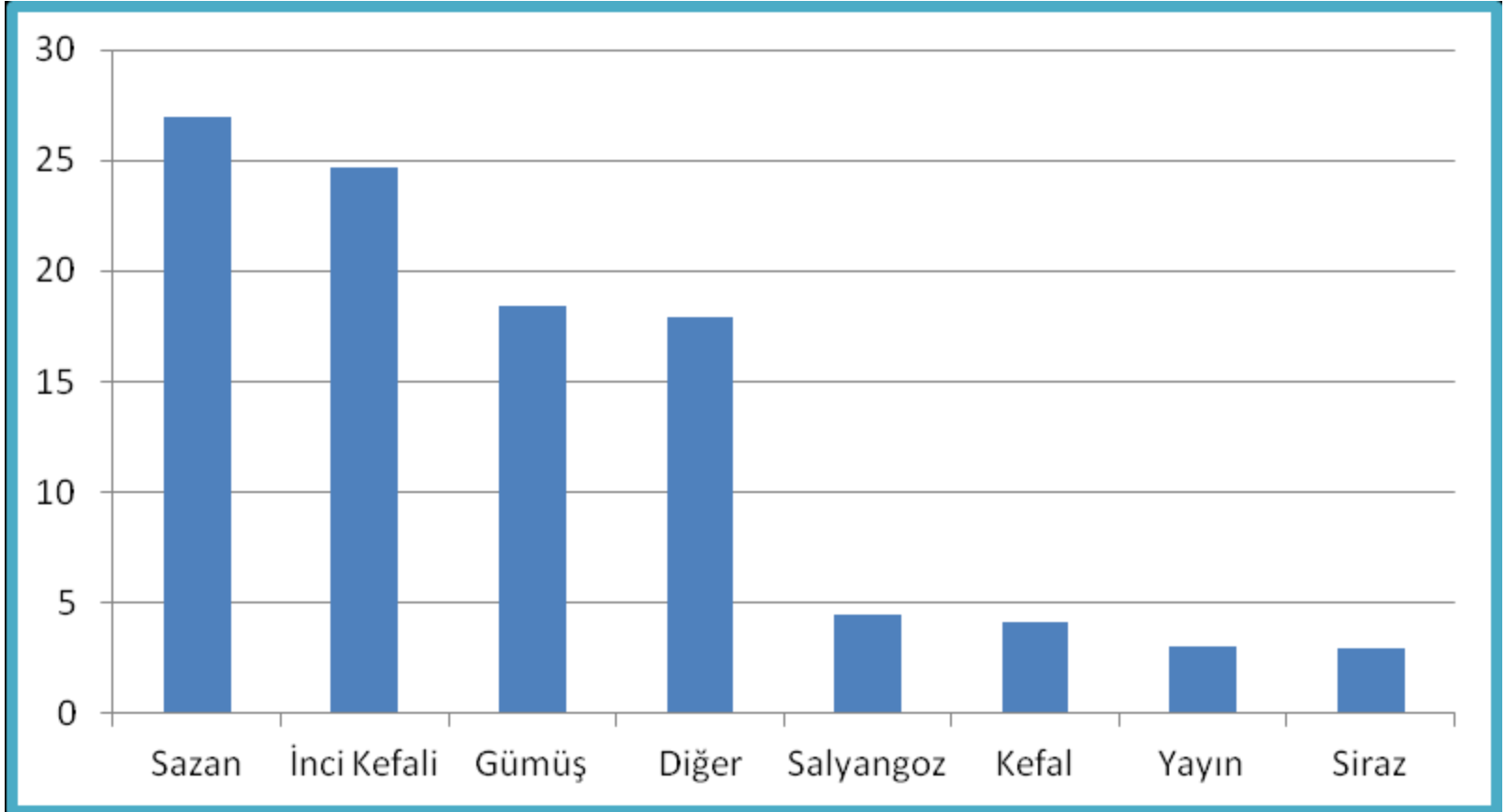
-**sazan %27** ile en yüksek avlanan tatlı su ürünüdür

-bunu **% 24,7 ile İnci Kefali** izler

-İnci kefalini sırasıyla **Gümüş, Salyangoz, Kefal, Yayın** ve **Siraz** balığı izler

-Diğer tüm tatlı su ürünlerinin toplam içindeki payı **%17,9'** dur

Tatlı su ürünlerinin türlerine göre dağılımı, 2011



TÜİK, 2012